સામાજિક વિજ્ઞાન

ધોરણ : 8 (Semester 2)

Chapter 1: ધાર્મિક – સામાજિક જાગૃતિ

પ્રશ્ન 1 : નીચે આપેલા દરેક પ્રશ્નના જવાબ માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી, તેનો ક્રમ-અક્ષર પ્રશ્નની સામે આપેલા ચોરસ લખો : [10 Mark]

1 19મી સદીમાં ભારતમાં સામાજિક –ધાર્મિક સુધારનાં આંદોલનોના પ્રથમ જ્યોતિર્ધર કોણ હતા ?

[A] દયાનંદ સરસ્વતિ [B] રાજા રામમોહનરાય ☐

[C] સ્વામી વિવેકાનંદ [D] ન્યાયમૂર્તિ રાનડે

2 બ્રહ્મોસમાજના સ્થાપક કોણ હતા ?

[A] રાજા રામમોહનરાય [B] દયાનંદ સરસ્વતિ ☐

[C] ન્યાયમૂર્તિ રાનડે [D] સ્વામી વિવેકાનંદ

3 ભારતમાં સતીપ્રથા પર પ્રતિબંધ મૂકતો કાયદો કોણે ઘડ્યો ?

[A] લૉર્ડ વેલેસ્લીએ [B] લૉર્ડ ડેલહાઉસીએ ☐

[C] લૉર્ડ વિલિયમ બૅન્ટિકે [D] લૉર્ડ કર્ઝને

4 લૉર્ડ વિલિયમ બૅન્ટિકે સતીપ્રથા પર પ્રતિબંધ મૂકતો કાયદો ક્યારે ઘડ્યો ?

[A] ઈ.સ.1818માં [B] ઈ.સ.1829માં ☐

[C] ઈ.સ.1839માં [D] ઈ.સ.1828માં

5 દયાનંદ સરસ્વતિએ મથુરામાં કોની પાસે હિંદુશાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કર્યો હતો ?

[A] સ્વામી વિવેકાનંદ [B] સ્વામી સહજાનંદ ☐

[C] સ્વામી રામકૃષ્ણ પરમહંસ [D] સ્વામી વિરજાનંદ

6 દયાનંદ સરસ્વતિએ કયો ગ્રંથ લખ્યો ?

[A] અવેસ્તા [B] સત્યાર્થ પ્રકાશ ☐

[C] આર્યપ્રકાશ [D] સુબોધ પ્રકાશ

7 કોલકાતા નજીક આવેલા દક્ષિણેશ્વર મંદિરમાં કાલીમાતાના પૂજારી કોણ હતા ?

[A] સ્વામી વિવેકાનંદ [B] સ્વામી શ્રધ્ધાનંદ ☐

[C] સ્વામી પરમાનંદ [D] રામકૃષ્ણ પરમહંસ

8 શીખોને પાશ્ચાત્ય શિક્ષણ આપવા માટે ખાલસા કૉલેજની સ્થાપના કયાં કરવામાં આવી ?

[A] લુધિયાણામાં [B] પટિયાલામાં ☐

[C] ચંદીગઢમાં [D] અમૃતસરમાં

9 કોના પ્રયાસોને લીધે અંગ્રેજ સરકારે ઈ.સ.1891માં લગ્ન માટે પુખ્તવયનો કાયદો ઘડ્યો ?

[A] બહેરામજી મલબારી [B] કે.આર.કામાના ☐

[C] મહર્ષિ કર્વેના [D] દાદાભાઇ નવરોજીના

10 ‘અખિલ હિંદ હરિજન સંઘ’ના મંત્રી તરીકે કોણે કામ કર્યું હતું ?

[A] વિનોબાભાવે [B] ગાંધીજીએ ☐

bharatlimbdi@gmail.com

[C] ડૉ. આંબેડકરે [D] ઠક્કરબાપાએ

પ્રશ્ન 2 : બંધબેસતાં જોડકાં રચો : [5 Mark]

વિભાગ 'અ'	વિભાગ 'બ'	
(1) રાજા રામમોહનરાય	(A) વહાબી આંદોલન	
(2) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી	(B) સંત અને સુધારક	
(3) સ્વામી વિવેકાનંદ	(C) સતીપ્રથા સામે ઝુંબેશ ચલાવી	
(4) રામકૃષ્ણ પરમહંસ	(D) પુણેમાં કન્યાશાળા શરૂ કરી	
(5) સૈયદ અહમદખાન અને શરીઅતુલ્લા	(E) 'વેદ તરફ પાછા વળો'નો ઉપદેશ આપ્યો	
	(F) રામકૃષ્ણ મિશનની સ્થાપના કરી	

પ્રશ્ન 3 : યોગ્ય શબ્દો કે અંકો વડે નીચેનાં વિધાનોની ખાલી જગ્યાઓ પૂરો : [5 Mark]

1 રાજા રામમોહનરાયે ઈ.સ.1822માં ફારસી ભાષામાં '..' નામનું સમાચારપત્ર શરૂ કર્યું હતું.

2 'રહનુમા-ઈ-મઝદયરબન સભા' નામની સંસ્થાએ '..' નામનું મુખપત્ર શરૂ કર્યું

3 જ્યોતિબા ફૂલે .... ના જાણીતા સમાજ સુધારક હતા.

4 ઠક્કરબાપાએ .... ની સ્થાપના કરી હતી.

5 સ્વામી વિવેકાનંદે યૂ.એસ.એ.ના શિકાગોમાં ભરાયેલી '..' માં હાજરી આપી હતી.

પ્રશ્ન 4 : નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : [5 Mark]

1 દયાનંદ સરસ્વતિએ સત્યની શોધમાં ગૃહત્યાગ કર્યો હતો.

2 રામકૃષ્ણ પરમહંસને બાળપણથી જ ધાર્મિક પ્રવૃતિઓમાં રસ હતો.

3 સ્વામી વિવેકાનંદ ભારતીય સંસ્કૃતિના પ્રશંસક અને પ્રખર રાષ્ટ્રપ્રેમી હતા.

4 રાજા રામમોહનરાયે સતીપ્રથાની તરફેણમાં ઝુંબેશ ચલાવી હતી.

5 ઠક્કરબાપા આજીવન એકનિષ્ઠ સેવક હતા.

bharatlimbdi@gmail.com